

it pas eindigt,
t en nu staat
ok onder het
het moet zóó,
omt het orgel
te gelegenheid
gij in den tijd

psalmvers op
Hier kan ik
e ook voor de

e gemeente in
e zingen vers.
117: Loof, loof
het hallelujah
ming moeten
enk niet meer
verzen uit één
l totaal anders

aaangehaalde
r het zevende
len.

ld het spelen
in de kerk.
an één psalm.
gelijke melodie

ekomen vraagt

getwist is om
ust de leider
tegezang?

ijk nagaan aan

n groote groep

ment?

wel, maar dien

moedig, maar

ntijn Huygens

ide. Hier bleek

old koor, laat

Vereeniging te

geleiding van

kunnen zeggen

ouwerkst) en

nde het zingen

deel van het

it koor, zui-

ustig door!

hen leiding

niet noodzake-

oor versiering,

rkest leidde

antwoord: de

smeentegezang.

muzikale deel

Wet, Beijdenis

de predikanten

rganist geheel

tusscheenzang

der preek.

ij zich geheel,

a de sfeer van

is immers een

of Schriftge-

onden aan het

estel duidelijk

zang is wel de

ms vijf verzen

kste oogenblik

or gemeente als

een sleur! Dat

zingen. Dat is

, waarin men

len dag halen,

esenteeren enz.

m dikwijls die

orden tusschen

l te spelen. Te

minee geeft op

ie organist nu

een tusschen-

aaner het zin-

begrijpelijkheid

zonde leeft,

Heeren welten.

ve regels van

zalig enz.! Zie

n Gehoden des

l dat een tus-

waar het strikt

ningsmodulatie

en 7.

zo gauw moe

nneer de orga-

er de organist

maar vakkundig is, wanneer de organist maar een flink tempo houdt, dan zingt de gemeente met steeds grooter wordend, want ononderbroken enthousiasme! Pas het maar toe!

Ik heb ondervonden dat een gemeente Psalm 100, 121, 85, vlot en bezielend achtereen uitzong!

Wanneer ééns, dan was hier sprake van een den-Heere-zingen!

JAC. KORT.

VAKWETENSCHAP EN PRAKTIJK

Onze tijdrekening.

1.

Wanneer we, gebonden als wij zijn aan ruimte en tijd, een eenigszins behoorlijk inzicht in en overzicht over de dingen, die er in deze wereld gebeuren en gebeurd zijn, willen verkrijgen, is een eerste vereischte, dat wij in dezen chaos van historische feiten orde trachten te brengen. Wij moeten pogen, alles wat in het historische gezichtsveld zich aan ons voordoet, naast en na elkaar te ordenen, om het verband en den onderlingen samenhang der dingen te zien. Zulk een ordening is echter alleen mogelijk, wanneer we kans zien, een verbanding of liever een correspondentie, aan te brengen tusschen feit en tijd. Het behoort mede tot het historische onderzoek deze correspondentie op te sporen.

Een tweede eisch is, dit overzichtelijk te doen. Daartoe moet men den tijd, de successie van tijdmomenten, verdeelen in eenheden en deze eenheden ordelijk laten correspondeeren met de rij der natuurlijke getallen één, twee, drie enz. Het verdient hierbij aanbeveling, waar men aldus tot groote getallen zou komen, het overzicht te vergemakkelijken, door bepaalde groepen van zulke tijdseenheden als eenheden van hooger orde op te vatten. Deze bewerking kan natuurlijk steeds verder voortgezet worden. Elke hoogere eenheid krijgt dan een naam, die haar onderscheidt van de lagere en van de naastvolgende hoogere. Om een voorbeeld te noemen: uitgaande van den dag als tijdseenheid, komt men tot jaar en verder tot eeuw.

Reeds heel vroeg heeft men de noodzakelijkheid van een behoorlijke tijdsindeeling ingezien en daarbij zijn verschillende methoden gevolgd.

Doel van dit artikel is enkele gebezigde methoden te behandelen.

Wie den tijd wil indeelen, zoekt hierbij naar een voor de hand liggenden maatstaf en liefst naar zulk één, die hem min of meer regelmatig verloopend voorkomt.

Haast vanzelf komt de mensch er dan toe om zijn gedachten te richten op de regelmatige afwisseling van dag en nacht, zonder nog eenige kennis te bezitten omtrent het feit, of dag en nacht voortdurend even lang duren. Als eerste punt van houvast, komt voorloopig dus al vast in aanmerking een etmaal. Wat moet men nu als groep dagen samen nemen tot een hoogere eenheid? Hierop is geen bepaald antwoord te geven. In den loop der geschiedenis is men verschillende richtingen uitgegaan. Sommigen hebben meer in het bijzonder gelet op de regelmatige opvolging in de schijngehalten van de maan, n.l. nieuwe maan, eerste kwartier, volle maan, laatste kwartier. Anderen brachten hun tijdsindeelingen in overeenstemming met de zon, daarbij lettende op de seizoenen, die in regelmatige wisseling elkaar gedurig opvolgen.

Onze tijdrekening is in hoofdzaak gebaseerd op de zon, zoowel wat dag- en nachtverdeling betreft als wat aangaat de seizoenenwisseling. Sporen van een maanverdeling zijn nog wel aanwezig in het feit, dat ons jaar 12 maanden bevat, maar deze verdeling is van ondergeschikt belang. Ons jaar is dus een zonnejaar, gewoonlijk 365 dagen hebbend, maar af en toe er 366 tellende.

De volkeren in de Oudheid deden het echter niet allen op deze manier; hetzij omdat ze de juiste lengte van het zonnejaar niet kenden, of omdat zij hun kalender regelden naar de maan.

Reeds in de 14de eeuw vóór Christus wisten de Egyptenaars, dat de lengte van een zonnejaar (dat is de tijd, die er verloopt tusschen twee gelijksoortige passages van de zon over den evenaar) plm. 365½ dag bedroeg. In de praktijk stelden ze het jaar echter op 365 dagen; het had 12 maanden van 30 dagen, aangevuld door 5 extra dagen. Doordat ze elk jaar ongeveer ¼ dag verwaarloosden, dat is 1 dag in de 4 jaar, schoof hij. het begin van de lente telkens na 4 jaar met een dag op en kwam dus na $4 \times 365 = 1460$ jaren weer op denzelfden dag terug. (Dit komt dus overeen met 1461 Egyptische jaren.) Deze periode van 1461 jaren heette Sothisperiode. Sothis of Sirius was de ster, wier verschijnen in de morgen schemering den tijd der Nijl-overstromingen aankondigde. Als op den eersten van het jaar Sothis in de ochtendschemering zichtbaar was, duurde het 1461 Egyptische jaren, eer deze gebeurtenis zich weer op den eersten dag des jaars herhaalde. Terwijl de Egyptenaars en ook de Babyloniërs het

zonnejaar hadden, berustte de tijdsindeeling bij de Grieken voornamelijk op het maanjaar. Dit heeft 354 dagen (ongeveer) en werd door Solon in 594 vóór Chr. te Athene ingevoerd. Daar dit jaar ongeveer 11 dagen korter is dan een zonnejaar, trachtte men dit jaar met het zonnejaar in overeenstemming te brengen door om de drie jaar een extra maand in het maanjaar in te lassen. Daar in drie jaar de achterstand ruim $3 \times 11 = 33$ dagen bedraagt en een maand van zoo'n maanjaar 29 of 30 dagen had, liepen op den duur zon- en maanjaar toch uiteen.

Later werden door Kleostratos en door Meton andere middelen beproefd om dit euvel te verhelpen.

Hierover een volgend maal.

J. M. SMORENBURG.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De Evangelisatie-Predikant.

Van verschillende zijden wordt tegenwoordig, als er gesproken wordt over den arbeid der Evangelisatie, op aangedrongen, dat er kome de Evangelisatie-predikant. Of, laat ik het wat meer algemeen zeggen: iemand, die zijn geheelen tijd geeft, dus zes of zeven dagen van de week, aan het werk der Evangelisatie. Dat behoort dan niet persé een predikant te zijn. Het kan wezen een candidaat, een Evangelist, om het even, als het maar is een man, die met gaven en liefde voor dat werk is bezielt; die zijn volle arbeidskracht daaraan geven kan; die organiseerend talent heeft, en over een grooter of kleiner terrein de leiding van het werk op zich nemen kan; en die dus voor zijn arbeid wordt bezoldigd voor levensonderhoud.

Voor een paar weken werd over deze kwestie geschreven in het Noord-Hollandsch Kerkblad door Ds Hoek van Enkhuizen in zijn overzicht van den arbeid in Noord-Holland. In Noord-Holland is reeds een broeder werkzaam, die daaraan zijn krachten geeft. En daar roept men om meer werkers.

Het zal niet verwonderen, dat vooral in Noord-Holland deze zaak leeft bij de Gereformeerde Kerken. De Particuliere Synode van 1931 heeft op voorstel van de classis Zaandam het volgende besluit genomen:

„De Particuliere Synode dringt er bij de classes op aan, om te zien of er niet binnen haar ressort enkele Kerken zijn, die in aanmerking komen voor het beroepen van een dienaar des Woords, of het aanstellen van een hulpprediker, zoo noodig in overleg met de deputaten voor dezen arbeid van classis en provincie”.

en in verband daarmee

„de deputaten te machtigen om, zoo nieuwe aanvragen om financiële steun, die vóór 1 Januari 1932 bij hen mochten inkomen, dit noodzakelijk maken, een derde collecte aan de kerken te vragen”.

De Deputaten der Part. Synode voor de Evangelisatie deelen mee in hun rapport, dat van drie Kerken mededeeling kwam, dat ze een hulpprediker begeeren aan te stellen met hulp van de classis en de Part. Synode. Het zijn de Kerken van Hoorn, Krommenie en Castricum.

Het verslag meldt, dat al deze aanvragen werden ingewilligd, zoodat er in Noord-Holland naast den broeder, die daar reeds werkzaam is, D.V. spoedig een drietal candidaten in de Theologie zullen arbeiden in het werk.

Het besluit met den gerechtvaardigden wensch: „Wat zou het heerlijk zijn, als spoedig de geschikte jonge mannen gevonden worden, die hierin het Koninkrijk Gods in Noord-Holland met al hun krachten dienen mochten”.

We mogen ons verheugen in de energie, waarmee Noord-Holland de zaak aanvat. Dien kant moet het uit. We moeten hebben menschen, die al hun tijd voor den arbeid der Evangelisatie beschikbaar hebben. Voor Noord-Holland geldt dat in het bijzonder. Daar is de nood zoo groot. Er is mischien geen gebied in ons vaderland, waar de verwoesingen door het Modernisme en het Materialisme zoo groot zijn, als juist daar. Commissies die plaatselijk arbeiden met lectuur en huisbezoek enz. zijn daar niet voldoende. Daar moeten vaste arbeiders zijn. En als de Kerken in Noord-Holland maar met blijde offervaardigheid de gevraagde derde collecte houden, komt het wel klaar, en zal er op den duur nog wel meer kunnen gebeuren.

Maar buiten Noord-Holland is het eveneens wenschelijk, dat we krijgen den man, dien ik nu wil noemen Evangelisatie-predikant.

Er is in het werk der Evangelisatie, zooals het nu in den regel gebeurt, iets niet in orde.

Hoe toch gaat het toe? Als er in een plaats door den Kerkeraad de Evangelisatie ter hand wordt genomen, dan gaat het zóó: er wordt een commissie benoemd, die haar organisatie bouwt, reglementen opstelt, sub-commissies samenstelt, werkers zoekt, broeders en zusters, die des avonds in hun vrijen tijd er op uit gaan, Zondagscholen oprichten, verenigingen, enz. Dat werk gebeurt dan voor een zeer groot percent een of meer avonden

in de week. Broeders en zusters geven daarvoor een deeltje van hun vrijen tijd na hun dagelijken arbeid. Niet waar, zoo gaat ongeveer overal het werk.

We zijn dankbaar, dat de arbeid gebeurt. Maar deze wijze is niet de meest gewenschte. Er kleeft een groot gebrek aan. Arbeid, die in avonduren in vrijen tijd gedaan moet worden, blijft uit den aard der zaak gebrekkig. Daaraan kleeft iets van haastwerk, van resteerende tijd en uitgespaarde uren. Van met moeite gevonden gelegenheid. Van opoffering van wat vaak niet goed kon worden opgeofferd, zonder dat weer andere dingen schade lijden.

Want hoe gaat het? De menschen, die voor dit werk een deel van hun vrijen tijd kunnen en willen geven, en die gaven hebben voor het werk, zijn niet vele. In den regel dezelfde, als ook al arbeiden in Kerkeraad, Schoolbestuur, Patrimonium, Kiesvereniging, en een stuk of wat andere organisaties meer. Waarbij dan en passant nog komt, dat ze in den regel een huisgezin hebben, dat althans ook éenigen tijd en aandacht vraagt. Wat komt er dan van de Evangelisatie terecht?

Is het dan niet te verstaan, dat er menschen zijn, die na een tijd van arbeiden inzien, dat ze feitelijk geen tijd hebben, en bericht zenden van bedanken?

Daar komt nog wat bij. De leiding berust in den regel bij een der plaatselijke predikanten. Die organiseert, informeert, controleert en adviseert. Maar nu het praktische werk. Er zijn gezinnen, waar eens bezoek moet worden gebracht door een predikant. En — daarvoor heeft die predikant absoluut geen tijd! Zijn werk in de gemeente, of in zijn wijk gaat voor. En dat vraagt ongeveer honderd procent van zijn tijd, zoodat hij geen gelegenheid heeft, om geregeld zich op de hoogte te houden. Zijn leiding is hoofdzakelijk op de vergadering van de Centrale Commissie, en zoo spoedig die vergadering weer afgelopen is, staat hij praktisch weer buiten het werk tot de volgende vergadering over eenige weken.

Dit karakter van arbeiden voor de Evangelisatie, dat dus kan worden samengevat in de aanduiding: arbeid in overgeschoten tijd verricht, drukt het Evangelisatiewerk. Daardoor draagt het veel te veel het karakter van het gelegentlike; van het: als er eens wat tijd overschiet. En dan loopt de Kerk des Heeren gevaar, dat haar naar Goddelijk bevel opgevatte werk van het boodschappen aan het moderne heidendom om haar heen prutswork wordt.

Men versta me wel. Ik bedoel allerminst te zeggen, dat het prutswork is. Maar het gevaar er voor loopen we zeker.

Ik kom nog al eens op vergaderingen, waar over Evangelisatie wordt gehandeld. En dan wordt er vaak gewaagd van zegen en groei. Maar eveneens van tabben en moeite. Van kwijnen soms.

Als het jaarverslag van den Secretaris wordt voorgelezen of de openingstoespraak van den Voorzitter, zit ik steeds te luisteren, wanneer de tekst genoemd zal worden: „De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige, al zijn de velden wit om te oogsten”. En als die tekst in 't zicht komt in gemeld verslag, zucht ik in mezelf, dat het toch overal gelijk is.

Er hapert iets. Er is iets niet in orde. Wat het is, kan niet in één woord en zin worden gezegd: het ligt aan verschillende factoren. Maar één van de oorzaken is, dat het werk het karakter draagt, dat ik boven heb genoemd. Wanneer we hadden een man, die al zijn tijd wijden kon aan de Evangelisatie, zou er vermoedelijk iets veranderen en verbeteren. Dan ging voor een deel het karakter van arbeiden met overgeschoten resten tijd er af. Voor een deel. Want hoe het ook wordt aangelegd, steeds zullen we moeten blijven arbeiden met broeders en zusters, die een deel van hun tijd geven. Maar dan was er plaatselijk althans één, die al zijn tijd er aan geven kon. Dan kon de leiding beter zijn, en van dien vasten arbeider kon werkelijk stimulerende en stuwende kracht uitgaan.

Voor een deel zóó, als het ook bij de Zending gedaan wordt. We moeten met onze Evangelisatie waar het kan, nieuwe wegen inslaan. De tijd roept bij het wassen van den stroom van ongelooft en afval. De Kerken zullen wel doen, zich te bezinnen, of ze met de methode, de praktijk van hun Evangelisatie, wel op den goeden weg zijn, dan of ze ook eens haar krachten in moeten spannen, om te komen tot den vasten arbeider in het Evangelisatiewerk.

C. B.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

De actie van de jonggereformeerden in Zwitserland.

VI.

Ook zonder daarvan iets nader gehoord te hebben kan men wel vermoeden, dat deze groep haar positie wel bepaald zal hebben of zal bepalen in politiek. In Zwitserland en dan weer in het bi-